

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Reacties

Welkom aan het Tijdschrift voor Psychoanalyse

De verschijning van een nieuw psychoanalytisch tijdschrift is altijd een verheugende en positieve gebeurtenis, omdat dit blijkt geeft van de groei van onze discipline en de weg naar weetgierigheid en hoop opent. Deze gevoelens zijn nog sterker als de nieuwgeboren uitgave in de Nederlandse taal verschijnt en voortkomt uit de gemeenschappelijke inspanning van de Nederlandse Vereniging voor Psychoanalyse, de Belgische Vereniging voor Psychoanalyse en de studiegroep die recentelijk is geformeerd bij het aloude Nederlands Psychoanalytisch Genootschap, dat op deze manier (weer) op weg gaat naar de International Psychoanalytical Association, dankzij een nieuw reglement voor de verenigingen die om historische redenen aan de kant stonden.

Aan deze onderneming wordt ook deelgenomen door gerenommeerde verenigingen voor psychoanalytische psychotherapie en de Stichting voor Psychoanalyse en Cultuur die, zoals haar naam aangeeft, de cultuur bestudeert met een psychoanalytisch instrumentarium.

Tijdschrift voor Psychoanalyse zal vier keer per jaar verschijnen – dat wil zeggen: om de drie maanden – en zal door de goede aanpak en zijn degelijke bestuurlijke ondersteuning een bestendige publikatie van grote wetenschappelijke waarde zijn.

Het nieuwe tijdschrift zal een oud verlangen vervullen van de Nederlandstalige analytici die, door hun geschiedenis, hun traditie – en op dit moment bijzonder gelukkig met hun eensgezindheid – het verdienen om een tijdschrift te hebben dat hen in staat stelt te communiceren in hun moedertaal en dat een antwoord kan zijn op toenemende wetenschappelijke activiteiten.

Ik denk niet dat ik het mis heb als ik zeg dat het achtendertigste Internationale Congres,

dat in juli 1993 plaatsvond in Amsterdam onder voorzitterschap van Joseph Sandler, niet alleen een erkenning van de Nederlandse psychoanalyse was, maar ook een stimulans voor haar eensgezindheid. In dat jaar ontstond *The Dutch Annual of Psychoanalysis*, onder redactie van Han Groen-Prakken en Antonie Ladan, waarin (in het Engels) de beste Nederlandse publikaties verschenen ter kennisneming voor de analytici in andere landen.

Deze twee publikaties vullen elkaar duidelijk aan doordat het Tijdschrift zich richt tot de Nederlandstalige analytici en de *Dutch* zich richt tot hen die verder verwijderd zijn.

De IPA heeft drie congressen in Nederland gehouden: het zesde in 1920 in Den Haag, het vierentwintigste in 1965 in Amsterdam en ten slotte het al genoemde in 1993. Het congres in Den Haag viel samen met een opmerkelijke bloei van de Nederlandse Psychoanalyse, met de uitmuntende inbreng van onder anderen Stärcke en Van Ophuysen. Het congres in Amsterdam in 1965 markeerde een ander glansrijk moment in de Nederlandse psychoanalyse, toen Pieter van der Leeuw het voorzitterschap van de IPA op zich nam en andere Nederlandse psychoanalytici, vooral Jacob Spanjaard, uitmuntende bijdragen aan onze wetenschap leverden.

Ik denk dat het congres van 1993 en de verschijning van de *Dutch Annual* een nieuwe periode van bloei voor de psychoanalytici in Nederland markeren, met een toenemende publikatie van artikelen van hoog niveau. Ik spreek de wens uit dat het Tijdschrift voor Psychoanalyse deze nieuwe vooruitgang zal bestendigen en zo een beslissende factor in de geschiedenis van de Nederlandstalige psychoanalyse zal zijn.

Dr. R. Horacio Etchegoyen, Voorzitter International Psychoanalytical Association
(Vertaald uit het Spaans)

Tijdschrift voor Psychoanalyse

Throughout western society the pace of change in our ways of life continues to increase. This is true of our personal, family and working lives and to the environment in which we live these lives. It becomes increasingly difficult to create the time and space to reflect with one another on these changes let alone the unchanging aspects of the human condition. This difficulty increasingly fosters a sense of pessimism about being able to favourably influence the conditions of our lives.

Psychoanalysis and its applications remain a preserve of cautious optimism that the human capacities to listen and reflect on what one hears, then to reflect back and listen again are of profound value and carries the potential to influence the quality of our lives.

Therefore the birth of the *Tijdschrift voor Psychoanalyse*, a new journal intending to both reach out to the ears and minds of all Dutch speaking thinkers and to be voice of the same persons is highly welcomed and celebrated.

With the multifaceted implications of the European 'Union' it is also highly appropriate the *Tijdschrift voor Psychoanalyse* aims to encourage discourse across a number of interfaces. These include the national border of Holland and Belgium, the interface between psychoanalysis and psychoanalytic psychotherapy, between private and public sector psychoanalytically orientated organisations and the interface between the psychoanalytic scholar of the individual psyche and social or cultural phenomena.

I wish the journal every success.

Dr. Brian Martindale, Chairman of the European Federation of Psychoanalytic Psychotherapy

Wat moeten we nu met een Nederlands Tijdschrift voor Psychoanalyse?

Een hoogleraar kinderpsychiatrie ergens in Nederland schijnt onlangs de volgende woorden gesproken te hebben: 'Ik geef de psycho-

analyse nog tien jaar, daarna is het afgelopen.' Om vele redenen een boeiende opmerking.

Als binnen de kinderpsychiatrie zo wordt gedacht over de psychoanalyse, waarom dan nu beginnen met een Nederlandstalig tijdschrift voor psychoanalyse? Trouwens, niet alleen buitenstaanders, maar ook leden van de psychoanalytische gemeenschap zelf hebben zich in de afgelopen jaren zeer sceptisch uitgelaten over de haalbaarheid van een dergelijk tijdschrift. Waarom dan toch een tijdschrift en waarom juist nu? Zijn het de laatste stuipreukingen van de drifttheorie, is het de oude Freud die nog één keer uit zijn as herrijst, of moeten we deze onderneming zien als een grootheidactie van enkele psychoanalytische fantasten?

Louis Tas (meen ik) maakte tijdens een vergadering waarin gediscussieerd werd over deelname aan dit tijdschrift de opmerking dat het juist voor psychoanalytici zo enorm belangrijk is dat ze in hun moedertaal kunnen communiceren over hun vak. Dat lijkt me de essentie. De titel van dit inleidend woordje kan men amper vertalen in het Engels of het Duits. Dat is me duidelijk geworden in de toelichting bij het recent verschenen artikel van een van de belangrijkste psychoanalytische auteurs in Nederland, Treurniet: *Was ist Psychoanalyse heute* (in *Psyche* 2, 1995). De subtiliteit van het 'nu' in de Nederlandse titel *Wat is Psychoanalyse nu?* is verloren gegaan, schrijft de vertaler. Minstens zo treurig lijkt me het zinnetje onder aan de eerste pagina: 'Unter den Titel *What is psychoanalysis now?* zuerst erschienen im *International Journal of Psycho-Analysis*', terwijl boven aan de bladzijde gesproken wordt van 'Der Titel des niederländischen Originals' – alsof dat laatste nergens als eerste verschenen is. Als we in een psychoanalytische behandeling een dergelijke tegenstrijdigheid opmerken, denken we veelal dat sprake is van verdringing. In dit geval was het waarschijnlijk simpele onwetendheid: de Duitse redactie wist vermoedelijk niet dat Treurniets artikel al verschenen was in het *Mededelingenblad* in 1992 en in *Tijdschrift voor Psychotherapie* in 1993.

Het niet (durven) publiceren in de Nederlandse taal van psychoanalytische artikelen kan men zien als een vorm van culturele verdringing.

Reacties

Misschien is de Duitse onwetendheid over Nederlandstalige publikaties dat ook. Cultuur is iets dat we zelf moeten scheppen, koesteren en bijhouden. De Stichting Psychoanalyse en Cultuur ondersteunt van harte het initiatief voor dit Nederlandstalige tijdschrift en hoopt

dat zij een blijvende bijdrage kan leveren aan die creatieve en onthullende bezigheid die wij psychoanalyse noemen.

Joost Baneké, voorzitter Stichting Psychoanalyse en Cultuur